

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Ba, ngày 31/03/2026.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 386: Họa phúc là do chính mình tu được

Ngày nay một số người kháo nhau rằng phải đi hộ niệm thì mới vãng sanh. Điều này chưa có một Tổ sư Đại đức nào nói. Họ không nhắc đến Hòa Thượng Hải Hiền tự tại vãng sanh lưu lại toàn thân xá lợi. Vì sao? Vì có người hỏi Hòa Thượng rằng khi nào vãng sanh thì báo cho con. Hòa Thượng nói: Niệm Phật phải chính mình niệm, người ta niệm cho mình không chắc đâu. Nghe câu nói này của Ngài, chúng ta đừng dùng tình riêng, đừng sự chấp trước của mình để tư duy mà hãy xét cho kỹ lời của Ngài nói có đạo lý.

Hằng ngày chính mình dụng công niệm Phật mà còn lúc nhớ lúc quên, chúng ta niệm tiền, niệm bá đồ nhiều hơn niệm Phật, vậy thì chúng ta làm sao vãng sanh Tây Phương Cực Lạc, có lẽ chỉ là quá vãng mà thôi. Bài học hôm nay, Hòa Thượng dạy chúng ta họa hay phúc là do chính mình tu, vậy thì vãng sanh hay vãng lai cũng là chính mình tu. Hiện tại, chúng ta niệm “*Ấn Ngủ Tài Sắc Danh Lợi*” là chính còn niệm Phật A Di Đà rất ít, niệm cho dễ coi. Niệm Phật phải xuất phát từ tự tánh, tự động, tự phát thì đó mới là mình niệm.

Tôi đã từng thử nghiệm đặt máy niệm Phật khắp nơi để mong muốn suốt ngày mình chỉ nghe một câu Phật hiệu. Thế nhưng, tâm của chính mình lại không niệm Phật một cách tự nhiên vì trước khi nghe câu A Di Đà Phật, mình đã niệm quá nhiều thứ rồi như niệm danh, lợi, ăn ngủ, tư dục, tư lợi, tư tình. Điều này khiến tần suất quy nạp câu A Di Đà Phật quá ít. Ngược lại, với một đứa nhỏ hồn nhiên, tâm trong sạch, chưa từng niệm danh niệm lợi, niệm tư dục, tư tình, tư lợi, niệm bá đồ thì khác. Nó được nghe suốt ngày, mở miệng thì hồn nhiên niệm A Di Đà Phật, thật đúng như người xưa dạy: “*Tiên nhập vi chủ*” – cái gì vào trước là chủ.

Điều nguy hại nhất là niệm bá đồ, tức là tự mình yêu cầu “*Ta phải thế này, ta phải thế kia. Ta phải có cái này, cái kia. Ta muốn đồ chúng phải đông, phải giàu có*”. Những người như vậy chỉ có chờ xem họ vãng sanh thế nào?

Hòa Thượng nói: ***“Khi chúng ta thấu hiểu một cách rõ ràng rồi thì chúng ta phải phát tâm tự độ mình và độ người.”*** Độ mình là trải qua đời sống nghiêm túc, không để Tài Sắc Danh Thù dẫn dắt mình mà là mình phải dẫn dắt những thứ này. Độ mình không dừng lại ở việc lay Phật vài trăm lay, niệm vài ngàn câu A Di Đà Phật. Điều quan trọng là chúng ta dụng tâm gì để niệm Phật, để làm việc. Nếu dụng tâm hư danh, vọng tưởng phân biệt chấp trước thì mọi việc lay Phật, niệm Phật chỉ là gieo duyên với Phật. Cần xét xem tập khí xấu ác của bản thân có đầy khởi không, ăn ngủ, tiền tài danh vọng có đang kéo mình đi giống như đứa nhỏ buộc dây vào cổ con gấu bông kéo lê trên đường, không có một chút gì cưỡng lại không? Cho nên chúng ta chưa có một chút gì tự độ. Độ tha chính là đem tự độ của mình ảnh hưởng người khác. Mình làm được việc gì khiến người khác kính phục thì nhất định họ sẽ làm theo.

Hòa Thượng giải thích về chữ “Độ”: ***“Dùng lời hiện đại mà nói, độ có nghĩa là phục vụ, là giúp đỡ. Bạn muốn đời sống của bạn trải qua hạnh phúc mỹ mãn thì chẳng những bạn giúp đỡ chính mình mà bạn còn phải giúp đỡ chúng sanh.”*** Hiện tại chúng ta sống trong thế giới cộng sinh, không thể có việc người ta khổ đau còn mình hạnh phúc. Không thể có chuyện con cháu mình ngoan hiền là được rồi còn con của người không ngoan hiền thì mặc kệ. Tư duy như thế là sai rồi. Vì sao? Vì dù con cháu mình ngoan hiền nhưng khi chúng bước vào xã hội, gặp con của người không ngoan thì việc này sẽ làm ảnh hưởng đến con mình.

Trên Kinh Phật dạy chúng ta không cầu hạnh phúc cho riêng mình. Vì sao vậy? Vì muốn chính mình hạnh phúc, an vui thì tất cả mọi người xung quanh phải hạnh phúc, phải an vui. Hạnh phúc của riêng mình không thể có được nên mình phải làm sao để tất cả mọi người đều có được hạnh phúc, an vui. Chúng ta đừng cho rằng họ nghiệp chướng lắm, họ là chúng sanh tội lỗi, đáng phải chịu như vậy. Có người còn đặt ra tiêu chuẩn để phán quyết rằng người này đáng được độ, người kia không đáng được độ. Đây là ý niệm sai lầm. Tiêu chuẩn những người này đặt ra chỉ là sự cố chấp, ngạo mạn, thành kiến riêng. Phật Bồ Tát không làm như vậy! Dù chúng ta ngông cuồng, không tiếp nhận lời dạy, các Ngài vẫn chờ đợi và dõi theo chúng ta cho đến khi nào độ được thì các Ngài liền cứu giúp.

Kinh Phật nói: ***“Nhất thiết hữu vị pháp như mộng huyễn bào ảnh”***, cho nên mọi pháp có phải là thật đâu mà chúng ta chấp trước. Nhiều người còn chấp trước

phải ăn thế này, phải ăn thế kia mới đúng trong khi đó chính họ vẫn phàm ăn, tham ăn. Việc làm này của họ không đúng pháp. Người chân thật tu hành phải biết tiết dục, nghĩa là tiết chế dục vọng, ham muốn, mong cầu. Hòa Thượng từng kể có lần Ngài tình cờ gặp một đám cưới của một vị người quen, rất kính trọng Ngài tại khách sạn. Họ mời Hòa Thượng đến tham dự với sự xuất hiện của nhiều đại sứ các nước. Ngài đã đến nâng ly và uống một ly với mọi người. Nhờ uống một ly mà Ngài có thể nói đạo lý cho mọi người. Giới luật nhà Phật có khai, giá, trì, phạm nghĩa là có khai mở, có những điều nhất định phải giữ gìn nếu làm là phạm. Phật pháp viên dung không chướng ngại.

Hôm nay tôi mặc chiếc áo phông thay vì mặc chiếc áo vest để ngồi đây chia sẻ Phật pháp và rõ ràng là chúng ta chứ không phải là chiếc áo đang đàm luận đạo lý. Nếu tâm một người chỉ đề vào đạo lý thì họ thậm chí còn không để ý tôi đang mặc áo phông. Tuy nhiên, sẽ có người cho rằng việc này thật nhếch nhác. Đây là cái nhìn phân biệt, chấp trước, họ không hề biết hoàn cảnh ngay lúc đó.

Chướng ngại lớn nhất của chúng ta là phân biệt, vọng tưởng, chấp trước, đều là cho cái này là đúng, cái kia là đúng, kết quả là chính mình sai vì mình đã tạo bao tội nghiệp khi làm lỡ cơ hội của nhiều người tiếp cận Phật pháp, tiếp cận câu Phật hiệu. Ví dụ như chuyện ăn uống, nếu có ai qua Tây Tạng thì sẽ thay đổi ý niệm phân biệt, vọng tưởng, chấp trước của mình. Đây là vùng đất toàn xa mạc, không trồng được bất cứ thứ rau gì, chỉ có thịt bò, thịt dê, thịt cừu. Kể cả người tu cũng chỉ có những món đó để ăn.

Lục Tổ Huệ Năng suốt 15 năm ở trong nhóm thợ săn. Ngài phải ăn rau trong núi thịt rừng. Chúng ta không thể nói 15 năm đó, Ngài đã rời xa quả vị Lục tổ. Sau khi được Ngũ tổ truyền y bát, Ngài phải ẩn trong nhóm thợ săn để bảo toàn tính mạng. Mọi người đi săn, Ngài cũng phải đi săn. Ngài không đi săn thì Ngài ở nhà phải nấu ăn. Điều quan trọng là chúng ta ăn vì sắc, hương, mỹ vị còn Ngài ăn thì không phân biệt.

Trong bộ phim về Tể Công Hòa Thượng, chúng ta thấy Ngài ăn thịt, uống rượu. Có một chú tiểu thấy vậy, liền lén lấy trộm miếng thịt và rượu của Ngài nhưng đến khi bỏ vào mồm thì không phải là thịt mà là củ cải, không phải là rượu mà là giấm. Chúng ta cho rằng đó là thịt, còn các Ngài không thấy đó là thịt. Cảnh giới này rất cao, chúng ta chưa đạt được đâu!

Câu chuyện cả các Ngài mang đạo lý rất sâu, từ đó cho thấy sự phân biệt, chấp trước của chúng ta gây ra biết bao nhiêu chướng ngại, cản trở sự tiếp cận Phật pháp, tiếp cận câu A Di Đà Phật của chúng sanh. Trong các chia sẻ của mình, tôi không nói mọi người phát tâm niệm Phật đi hay niệm Phật phải như thế này, như thế kia trừ khi họ hỏi thì tôi mới nói. Mọi chia sẻ của tôi thường nhắc lại lời của Hòa Thượng về cách làm sao để hành thiện, làm sao để tích công bồi đức. Thậm chí, trên zoom lớp học của chúng ta được mấy người niệm Phật lên lớp. Hơn một nửa là những người học tập Văn hóa Truyền thống, học tập Đệ Tử Quy.

Hôm trước, có người nói với tôi rằng Văn hóa Truyền thống chân thật là từ nơi Phật pháp và nếu ai học Văn hóa Truyền thống rồi mà muốn nâng cao lên nữa thì chỉ có đến với Phật pháp mới giúp họ được. Nghe họ nói, tôi chỉ mỉm cười vì thấy may mắn khi có người còn nhận ra được điều này. Trên Kinh Phật nói tất cả pháp đều là Phật pháp và điều quan trọng là chúng ta dụng tâm như thế nào?

Ban đầu mọi người đến với chúng ta là mong muốn có một gia đình hạnh phúc, con cháu ngoan hiền. Sau khi họ đã đạt được điều đó rồi mà họ muốn nâng lên cao hơn, muốn tìm đến sự thanh tịnh, sự giải thoát, vậy thì họ phải tìm đến Phật pháp. Vậy mà, cũng có người lại cho rằng những việc tôi làm bấy lâu nay về Văn hóa Truyền thống, về Đệ Tử Quy là xen tạp. Thậm chí, họ còn hàm hồ nói ông Vọng Tây giờ đã bỏ niệm Phật. Lời nói của họ khi chưa biết dụng ý của tôi đã vội làm cho mọi người hiểu sai, khiến nhân quả này ai gánh?

Hòa Thượng nói rằng chúng sanh đều mong cầu hạnh phúc an vui, vậy thì chúng ta phải tìm mọi cách để họ có được điều này chứ. Khi họ có hạnh phúc an vui rồi, họ muốn thanh tịnh, giải thoát thì chắc chắn họ sẽ tìm đến Phật pháp. Đây mới là sự rớt ráo! Có người, suốt ngày chỉ mong cầu vãng sanh nhưng là mong cầu bằng cái miệng, bản thân họ vẫn sợ chết. Nếu chúng ta hỏi họ: “*Chừng nào vãng sanh?*” Họ nói: “*Chừng nào cũng được nhưng phải chờ cháu tôi lớn thêm một chút, tôi gả cho cháu xong đã!*” Đây là dối trá, tự mình lừa mình. Phật Bồ Tát biết rất rõ sự tham cầu và ý niệm không muốn rời thế gian của chúng ta. Ngày ngày chúng ta vẫn đang chấp trước, tham cầu, không muốn rời bỏ.

Bài học hôm nay vô cùng ý nghĩa, họa và phước, tốt và xấu, vãng sanh hay vãng lai do chính mình tu. Ngày nay, rất nhiều người ỷ nại nương nhờ. Họ cũng nói, muốn vãng sanh thì phải lên zoom niệm Phật. Nếu chấp trước vào điều này

thì chúng ta quá khô cứng, quá vướng mắc vào hình thức. Chúng sanh ngày nay quá nhiều vọng động, phiền phức nên việc nương vào đại chúng cùng nhau tu tập, cùng giúp bản thân tinh tấn hơn là điều tốt. Tuy nhiên, nếu không khéo, chính mình lại gặp phiền phức.

Hòa Thượng nói: ***“Cát hung, họa phước là do chính mình tu được. Chúng ta phải hiểu rõ chân tướng sự thật này, cho nên Phật dạy chúng ta phải tự độ mình, độ người. Cách độ như thế nào vậy? Phải đoạn ác tu thiện. Niệm niệm là mỗi niệm giúp đỡ tất cả chúng sanh. Mỗi niệm giúp đỡ xã hội. Đồng thời chính mình giữ tâm thiện thì việc mình làm đều là thiện nghiệp. Tương lai quả báo sẽ là bất khả tư nghì.”***

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!